

# Jaarplan en begroting 2023

## Coöperatie Drechtse Energie

We hebben wat betreft onze ambities voor 2023 opnieuw te maken met een bestuurlijke omgeving waarbij het steeds onzeker is of besluiten wel een goed vervolg krijgen. Waarom dan toch een jaarplan? We kunnen niet anders dan deze onzekerheid accepteren. Het bestuur gaat aan de slag met de huidige verwachtingen: maakt een begroting en een plan, de leden stemmen ermee in, het bestuur voert uit, doet ervaringen op en rapporteert het volgende jaar wat de resultaten zijn geweest: wat is er gelukt? Wat bleek niet mogelijk? Welke andere kansen hebben zich voorgedaan? En met deze nieuwe kennis voeden we het nieuwe jaarplan.

Dit jaarplan 2023 is bedoeld om aan belanghebbenden in de omgeving te laten zien wat we van plan zijn. Zo geven we openheid over de manier waarop we onze doelen willen bereiken. We willen transparant zijn, niet alleen naar onze leden, maar naar alle belanghebbenden.

Om de realisatie van onze doelstellingen beter te monitoren voegen we dit jaar per hoofdstuk SMART-doelen toe. De progressie koppelen we halfjaarlijks terug aan onze leden.

Drechtse Energie is opgericht om burgers de kans te geven mee te doen aan de noodzakelijke energietransitie. Alle activiteiten dienen uiteindelijk dat doel.

### Indeling

De activiteiten zijn verdeeld over vijf blokken: de primaire activiteiten voor het zelf opwekken van hernieuwbare energie, de herziening van de RES, de samenwerking met andere coöperaties in de regio en andere samenwerkingsverbanden, de ontwikkeldoelen voor de organisatie zelf en tenslotte de financiële aspecten. Er is samenhang tussen de plannen en er zal dus heen- en terugverwezen worden.

1. Opwekken van hernieuwbare energie
  - a. Zon Zwijndrecht
  - b. Twee nieuwe daken
  - c. Zonneweides
2. Herziening RES
3. Samenwerking
4. Doorontwikkelen van de coöperatie
5. Financiële aspecten

## 1. Opwekken van hernieuwbare energie

Drechtse energie werkt aan het opwekken van hernieuwbare energie in de Drechtsteden door bij te dragen aan de ontwikkeling van zonne energie, windenergie, twee nieuwe daken waarop zon op andermans dak wordt gerealiseerd en zonneweides.

De regionale energiestrategie (RES) is vastgesteld. Daarin is met name zonne-energie voorzien. Drechtse Energie heeft drie grote prioriteiten voor 2023:

- Zon in Zwijndrecht;
- Twee nieuwe postcoderoosprojecten opstarten;
- Zonneweides in Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam.

### a. Zon in Zwijndrecht

Er zijn in Zwijndrecht gesprekken gaande om in de Kijfhoek een zonneweide aan te leggen. Hierover zijn gesprekken gevoerd met onze partners (Eneco en Solarfields), de gemeente Zwijndrecht, (direct) omwonenden, grondeigenaren, lokale natuurorganisaties, Fietsersbond en ProRail. Er zijn in 2022 drie of vier bewonersbijeenkomsten geweest. Het doel was in 2022 een plan te hebben dat kon worden ingediend bij de gemeente en dat gesteund wordt door de provincie en lokale belanghebbenden. Uiteraard ondersteund met een positieve business case.

Bij het opstellen van dit jaarplan is nog niet duidelijk of dit doel is gehaald. Wanneer dit wel zo is, kan in 2023 de SDE-subsidie worden aangevraagd en kunnen de volgende stappen worden gezet om ons deel van de financiering rond te krijgen. Mocht blijken dat op 31 december 2022 ons plan nog niet kan worden ingediend, dan zal de eerste helft van 2023 moeten worden gebruikt om eventuele belemmeringen op te ruimen. Een deel van het project kan als postcoderoosproject ingericht worden. Idealiter ontwikkelen we dit in samenwerking met Zon op Zwijndrecht.

#### SMART doelstelling:

- Begin Q3 2023 is een gedragen plan voor de realisatie van zonneweide Kijfhoek vastgesteld. Het plan is in afstemming de partners op- en vastgesteld.

### b. Twee nieuwe daken

Zon op andermans dak / postcoderoos-projecten zijn een relatief laagdrempelige manier waarop leden kunnen meeprofiten van de energietransitie. Een groot pand, met een groot dak, wordt voorzien van zonnepanelen en mensen in de omgeving kunnen investeren om vervolgens ook te delen in het rendement. Het doel is in 2023 twee locaties te vinden waar zo'n project kan starten. Minimaal één buiten de gemeente Dordrecht. De gemiddelde doorlooptijd tussen het vinden van een dak en start realisatie is één jaar.

#### SMART doelstelling:

- In Q4 2023 zijn twee concrete locaties benoemd waarvoor een intentieverklaring voor de realisatie van een zon op andermans dak project is ondertekend.

### c. Zonneweides

Vanuit de RES wordt in Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam gekeken naar mogelijke locaties voor een zonneweide. Drechtse Energie is aangesloten om te zorgen dat bewoners ook daar gelegenheid hebben om te participeren en mee te profiteren van de transitie. In 2023 zal moeten blijken of de twee gemeenten en de provincie groen licht willen geven voor deze locaties. De uitbreidingsplannen van deze twee gemeenten in de omgeving van de door ons aangedragen locaties leiden tot vertraging, omdat er over die uitbreidingslocaties geen overeenstemming is met de provincie. Daardoor is het lastig een vervolgstap te

zetten. Eind 2022 is het provinciale beleidskader vastgesteld, dat levert ruimte op om in 2023 verder te werken aan één of twee locaties in deze gemeenten.

SMART doelstelling:

- Eind Q4 2023 is voor beide zonneweides uitsluitend of de realisatie doorgang zal vinden. Ook is duidelijk welke rol / percentage van de realisatie Drechtse Energie voor haar rekening zal nemen.

## **2. Herziening RES/Dordrecht**

De RES is vastgesteld in 2021. Dat betekent dat in 2023 een geüpdatet RES 2.0 wordt ingediend. De gemeenten nemen hierin het voortouw. Voor Drechtse Energie is het belangrijk dat meer mogelijkheden voor windenergie in het nieuwe plan komen. Het ziet er naar uit dat de gemeenten alleen een evaluatie indienen. Mogelijke aanpassingen en aanvullingen moeten apart worden behandeld en vereisen een extra (MER)procedure.

Wij zijn van mening dat bij de evaluatie ook burgers en burgerinitiatieven betrokken moeten zijn.

Overigens zal bij de evaluatie ook aan de orde komen dat een aantal plannen uit de RES niet of gedeeltelijk worden gerealiseerd. Voor Dordrecht gaat het om de windmolen op de Krabbegors en de veel kleinere mogelijkheden dan verwacht in de zone ten westen van de A16.

Het nieuwe collegeprogramma van Dordrecht met een ambitieus klimaatprogramma biedt nieuwe kansen. Het bestuur van Drechtse Energie heeft in 2022 verschillende overleggen gehad om binnen deze ambitie windturbines ten oosten van de A16 mogelijk te maken. Wij hopen en verwachten dat we met voortzetting van onze inspanningen in 2023 hier resultaten van zien.

SMART doelstellingen:

- In 2023 draagt het bestuur van Drechtse Energie actief bij aan het evalueren van de RES. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor het opwekken van windenergie.
- Eind 2023 is er middels bestuurlijke druk duidelijk geworden waar in de Drechtsteden windturbines worden toegevoegd.

## **3. Samenwerking**

Drechtse Energie werkt actief samen in de regio en staat open voor meer samenwerking in de regio.

Onze eerste samenwerkingspartner is Drechtse Stroom: ook zij zijn betrokken bij de energietransitie in de regio, maar vanuit een andere invalshoek. De werkzaamheden zijn complementair en er is regelmatig contact tussen de besturen.

De gemeentebesturen zijn belangrijke overlegpartners, zowel over de RES als de uitvoering daarvan. Met bijna alle gemeenten zal in 2023 opnieuw overleg zijn, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Met de Knotwilg, een collega-coöperatie, is er een overeenkomst om kansen in het grensgebied van onze werkterreinen samen te verzilveren. We kijken daarbij met name naar mogelijkheden voor wind langs de A15 en de Betuwelijn.

We bouwen coalities met natuur- en milieuorganisaties en met bewonersorganisaties om tot gedragen voorstellen te komen. Ook onderhouden we contact met LTO in de regio: voor boeren biedt de energietransitie juist kansen. De samenwerking met Eneco loopt gewoon door en in 2021 hebben we in Solarfields een partner gevonden. Voor de locatie Sliedrecht werken wij samen met ZonXP.

Met andere coöperaties is er overleg op provinciaal niveau. Intussen is er een ondersteuningspool van professionals waarop een beroep gedaan kan worden door de coöperaties in Zuid-Holland. De prioriteiten van deze pool worden bepaald door een provinciale ledenvergadering en bewaakt door een provinciaal bestuur. Willy Verbakel is lid van dat bestuur.

Zon op Zwijndrecht (hierna ZoZ) is een coöperatie met een drietal zonnedaken in Zwijndrecht. In 2022 is gestart met het verkennen van de mogelijkheden om ZoZ in de coöperatie Drechtse Energie op te nemen. Dat zou kunnen door een eigen kring op te richten voor de daken in Zwijndrecht. In 2023 verkennen we verder de mogelijkheden voor de integratie.

SMART doelstellingen:

- In 2023 zetten we de samenwerking met Drechtse Stroom, Enerco, Solarfields en ZonXP door.
- In 2023 hebben we minimaal 4 keer ambtelijk en bestuurlijk overleg met het gemeentebestuur.
- De kansen omtrent wind rond de A15 en de Betuwelijn zijn geconcretiseerd in samenwerking met Knotwilg.
- Met natuur- en milieuorganisaties en bewonersorganisaties werken we minimaal één voorstel uit.
- Eind 2023 is er middels bestuurlijke druk duidelijk geworden waar in de Drechtsteden windturbines worden toegevoegd.
- In Q4 2023 is uitsluitend over de mogelijkheid om ZoZ in Drechtse Energie op te nemen, daarbij is rekening gehouden met de financiële implicaties.

#### **4. Doorontwikkelen van de coöperatie**

De coöperatie is financieel gezond; de bedoeling is dat te blijven. De inkomsten zijn op dit moment te afhankelijk van incidentele inkomsten; bijvoorbeeld subsidie van de provincie en subsidie voor onze bestuurlijke bijdrage aan de RES.

Wij streven ernaar om de lopende organisatie volledig te dekken uit vergoedingen uit energieprojecten, die de coöperatie in haar bezit heeft. Wanneer dit niet lukt zal mogelijk een jaarcontributie voor de leden worden ingevoerd. Voor 2023 lijken de incidentele inkomsten voldoende om de organisatiekosten te dekken.

Het bestuur is op sterkte: er zijn voldoende mensen bij betrokken. Een aandachtspunt is diversiteit en inclusiviteit. Hiernaast willen we meer gaan werken met werkgroepen. De werkgroepen gaan aan de slag met onderwerpen zoals; zonneweides, opslag van opgewekte energie en geothermie. Het is essentieel dat leden actief bijdragen en verantwoordelijkheid nemen in de projectgroepen.

Op dit moment kent de coöperatie ruim 500 leden. Het doel is dat te verhogen naar 650 voor het einde van 2023.

Om onze leden meer inzicht te geven in de projecten waarin zij hebben geïnvesteerd en projecten waar zij in de toekomst in kunnen investeren wordt in 2023 Mijn Drechtse Energie uitgerold.

SMART doelstellingen:

- Eind 2023 is Drechtse Energie nog steeds een financieel gezonde coöperatie.
- Eind 2023 zijn er meer inkomsten in de coöperatie vanuit de energieprojecten; zo zijn we minder afhankelijk van incidentele inkomsten.
- De projectgroepen zijn "up and running". Tijdens de laatste ALV van 2023 geven de projectgroepen een korte presentatie over hun bevindingen en vervolgstappen voor 2024.
- Eind 2023 is het aantal leden opgelopen naar 650.
- Eind 2023 is Mijn Drechtse Energie uitgerold en maakt 75% van de leden gebruik van het platform.

## 5. Financiële aspecten

De coöperatie kent enkele inkomstenbronnen:

- opbrengst verkoop stroom (ten gunste van deelnemers ZoaD)
- subsidie RES-strategie (ten gunste van coöperatie)
- vergoeding GC voor leden/klanten (ten gunste van coöperatie)
- reservering duurzaamheidsfonds (ten gunste van coöperatie)
- donaties (ten gunste van coöperatie)

Daarnaast zijn er ook enkele uitgaven:

- netwerkkosten (ten laste van deelnemers ZoaD)
- meterkosten (ten laste van deelnemers ZoaD)
- onderhoudskosten ZoaD (ten laste van deelnemers ZoaD)
- verzekering (ten laste van ZoaD/coöperatie)
- organisatiekosten (ten laste van ZoaD/coöperatie)
- communicatiekosten (ten laste van ZoaD/coöperatie)

De genoemde activiteiten in dit jaarplan kosten vooral capaciteit van het bestuur, maar zijn geen financiële uitgaven. Zodra projecten naar realisatie gaan ontstaat er inkomsten vanuit de 'nieuwe' deelnemers van dat project.

Hetzelfde geldt voor eventueel participatie van de coöperatie in SPV-projecten zoals zonneweides en windmolens. Een SPV is een rechtsentiteit waarin de coöperatie samen met andere partijen aandeelhouder wordt. Hieruit ontstaat een rendement na inleg en (een deel) van dit rendement wordt uitgekeerd aan de deelnemers van dit project en een deel zal in de coöperatie worden gebracht ter dekking van de kosten van de coöperatie.